

You have downloaded a document from

The Central and Eastern European Online Library

The joined archive of hundreds of Central-, East- and South-East-European publishers, research institutes, and various content providers

Source: Ономатолошки прилози
Contributions to Onomatology

Location: Serbia

Author(s): Mirjana R. Obradović

Title: Оглед о топонимији села Сиљевице у Левчу
The Microtoponymy of the Village of Siljevica: A Toponomastic Sample from the Levač Region

Issue: 24/2017

Citation style: Mirjana R. Obradović. "Оглед о топонимији села Сиљевице у Левчу". Ономатолошки прилози 24:73-88.
<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=732053>

МИРЈАНА ОБРАДОВИЋ*

ОГЛЕД О ТОПОНИМИЈИ СЕЛА СИЉЕВИЦЕ У ЛЕВЧУ

Рад представља покушај истраживања топонимије села Сиљевце у Левчу. Топоними су сакупљени од дијалекатских говорника и из доступних писаних извора. Анализа се спроводи са семантичког и структурно-творбеног аспекта. Резултати анализе посматрани су у контексту других топономастичких истраживања, најчешће у контексту истраживања топонимије у величкој области (Радић 2003).

Анализирана грађа показала је да систем топонима левачког села Сиљевце не одступа знатније од топонима забележених у истраживању топонимије суседних области. Највећи број топонима мотивисан је физиографским одликама терена. У структурно-творбеној анализи установљено је: (а) приближно је једнак број изведених и неизведених једночланих топонима, а најпродуктивнији творбени модел је суфиксација; (б) међу вишечланим топонимима најфреквентнији су двочлани следећих структурних модела: (ба) описни придев + апелатив и (бб) присвојни придев (од антропонима или топонима) + апелатив.

Кључне речи: ономастика, топономастика, микротопонимија, Левач, Сиљевца

1. УВОД

1.1. Сиљевца је село у горњем Левчу, од Рековца је удаљена 9 km. Окружена је селима: Велика Крушевица, Комаране, Баре, Богалинац, Доброселица, Велике Пчелице и Ратковић.

Сиљевце, колико је до сада познато, није било у турским дефтерима за овчарину који се обично узимају као први записи левачких села (Симоновић 1983: 21–25). Први помен села налазимо у потврди о погибији Лазе Добрића „у левачкој на[х]ији у Сиљевци“ коју су 3/15. маја 1804. године издали Карађорђе и друге старешине (Савић 1988: 28). Следећи помен Сиљевце предаје нам Вук Стефановић Караџић будући да је 1822. године исписао из харачког тефтера села кнежине Левач Јагодинске нахије (Вук 1827: 69). Деведнаест година после Вуковог рада објављен је Рџчник географско-статистични Србије у којем се наводи једно село под именом Силџвица: „село у Окр. Јагодинскомъ Ср. Левачкомъ“ (Гавриловић 1846: 148). Податке о селу налазимо и у Милићевић

* Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, mira.obradovic14@gmail.com.

1876: 206. Крајем XIX века настао је до сада најисцрпнији прилог познавању левачке топонимије и у њему је изложен и топономастикон села Сиљевице (в. Мишковић 1885). Почетком XX века село Сиљевица наведено је у одељку Садањи Левач у раду Тодора Бушетића (1903: 11). У наставку Бушетићевог рада не наводе се тумачења о етимологији имена, нити подаци о насељавању, а има нешто привредних података о селу.

Према прорачунима Радоја Симића Сиљевица је највећим делом формирана под утицајем вардарско-моравске и шопско-браничевске струје (91%), док свега 9% отпада на косовско-метохијску струју (1972: 37–38).

Могуће је да је име села пренесено са пређашње територије. Ономастичка слика средњовековне Србије у нахији Лаб познаје Горњу Сиљевицу и Дољну Сиљевицу (в. Пешикан 1984: 281; Грковић 2001: 679). О Сиљевици на Косову бележи се: „Албанско село у Лабу. Албанци су се доселили из области фиса у Албанији крајем 18. в. При досељењу су затекли Србе који су се потом раселили. Последње српске породице су се иселиле из овог села 1878. г. у тада ослобођену Топлицу, у село Богојевац.“ (Урошевић 1975: 128).¹

1.2. Предмет овог рада јесте топономастикон левачког села Сиљевице. Основни циљ рада јесте оглед анализе топонима једног левачког села, како би се утврдиле основе за истраживање топонимије области Левач, што се поставља као коначни циљ.

Грађа је сакупљена на терену од дијалекатских говорника у селу Сиљевици,² а коришћени су и писани извори: (а) у Републичком геодетском заводу (РГЗ) у Рековцу дат нам је на увид списак потеса; (б) користили смо топографски речник (Мишковић 1885); (в) размотрили смо списак топонима које је забележио Радоје Симић (1972: 502–508).

Подаци из РГЗ и Мишковић 1885 дају грубу слику топонимије Сиљевице. Регистар потеса заступљен у РГЗ познаје само имена већих потеса, а у ликовима топонима примећено је угледање на записе у Мишковић 1885. Наша грађа и грађа Мишковић 1885 допуњују се. Наиме, јединице које се односе на мање површине изостале су са пописа који је Ј. Мишковић начинио, а поједине јединице које је Јован Мишковић забележио изгубиле су статус у топономастикону.³ Најпогоднији преглед ономастичких јединица за лингвистичка истраживања понудио је Радоје Симић у одељку посвећеном лексици и ономастици левачког говора (1972: 502–513).

¹ Како се Сиљевица не помиње међу левачким селима у изворима из прве половине XVIII века: попису села Јагодинског дистрикта који је начинио Најперг 1719. године (Пантелић 1948: 23), списку хајдучких села из Јагодинског дистрикта из 1737. године (Лангер 1889: 245) и списку коморских села из истог дистрикта начињеном 1738. године (id. 246), евентуални пренос имена са Косова падао би тек након повлачења Аустријанаца из Србије 1739.

² Приликом прикупљања грађе тражени су подаци о сваком именованом објекту у селу, а најчешће је такве податке саопштавао власник поседа. Међу информаторима посебно су нас задужили Властимир Ђорђевић (1927) и Радосав Јовановић (1930).

³ Такве јединице навешћемо између уластних заграда и нећемо их акцентовати. Случајеви у којима за једно место функционише више имена одредићемо упућивачким напоменама у Регистру.

Наша грађа обухвата 102 топонима. Бројношћу се, очекивано, истичу микротопоними. С обзиром на то да глобалну класификацију не заснивамо на типу именованог објекта (уп. Радић 2003: 113), користимо најчешће термин *топоним*.

Најподеснији модел за представљање наше грађе примењен је у Радић 2003. Будући да је наш захват у грађу ограничен на систем топонима једног села, задржаћемо се на основним класификационим категоријама изложеним у Радић 2003.

У централним поглављима рада грађа је посматрана са семантичког аспекта (поглавље 2) и структурно-творбеног аспекта (поглавље 3). У засебном поглављу рада испитивано је у којој мери савремени топономастикон села Сиљевице одражава стање забележено крајем деветнаестог века (поглавље 4). На крају рада дајемо регистар топонима (поглавље 6).

Основни методолошки поступци јесу: дескриптивни, аналитичко-синтетички и компаративни.

2. О ТОПОНИМИМА С АСПЕКТА СЕМАНТИКЕ

2.1. У оквиру семантичке класификације целокупна грађа сврстана је у следеће групе: (а) имена условљена физиографским својствима терена; (б) имена мотивисана људском материјалном културом; (в) имена мотивисана властитим именима. У оквиру овако препознатих скупина претпоставићемо и подгрупе како бисмо лоцирали тополексему у ужем семантичком пољу. Вишечлани топоними класификовани су према значењу одредбеног члана.

У вези с једним топонимом нисмо успоставили несумњиву везу између мотивне и мотивисане речи. Поглавље се, према томе, затвара целином **ТОПОНИМ НЕЈАСНЕ МОТИВАЦИЈЕ** у којој је издвојен топоним *БевелѠк*.

ИМЕНА УСЛОВЉЕНА ФИЗИОГРАФСКИМ СВОЈСТВИМА ТЕРЕНА

2.1.1.1. **ТОПОНИМИ МОТИВИСАНИ ВОДНИМ ОБЈЕКТИМА.** – Испитивани корпус у овој скупини топонима познаје следећа имена: *ВрѠла*, *ИзвѠрче*, *ЛѠква*, *ПѠшиок*, *РѠка*, *ТѠчак* (уп. Радић 2003: 121).

2.1.1.2. **ТОПОНИМИ МОТИВИСАНИ ГЕОГРАФСКИМ ТЕРМИНИМА.** – У ову категорију сврстана су имена обично мотивисана прозирним географским терминима: *БрѠдо*, *ВрлѠиница*, *Клик* (‘брдо што се спушта у поток [...]’ према Михајловић 1970: 162; Јованка Радић запазила је да се етимологија овога имена различито разрешава: *кѠлукѠ ‘очњак’ од корена који је у *клаици*; *клик* као поствербал према *клићи*, *кликнути*, те довођењем у везу са оронимом *кик* ‘грба’ (2003: 115), *КѠса*, *КрѠи*, *ПланѠна*, *ПрѠсојак*, *СѠиранѠине* / *СѠиранѠине*, *ЧукѠра*.

2.1.1.3. **ТОПОНИМИ МОТИВИСАНИ ПОВРШИНСКИМ СВОЈСТВИМА ТЛА И ПОЈЕДИНОСТИМА У КВАЛИТЕТУ.** – У овој скупини бележе се: (а)

именичке синтагме у којима одредбени члан упућује на посебне карактеристике терена (*Аловийџа чукара* (дијал. *аловијџи* ‘олујан’, в. ЕРСЈ I: 130; наши информатори познају ово значење придева *аловијџи* те наводе „Ћвек убије, ‘де убије – ту убије: олује, градови!“), *Бели брѣг*, *Гџло брѣдо*, [Суви извор]); (б) једночлани топоними у којима се упућује на састав тла (*Камѣнац*, *Кремѣнац*).

2.1.1.4. ТОПОНИМИ МОТИВИСАНИ ОБЛИКОМ И ПОЛОЖАЈЕМ ЛОКАЛИТЕТА. – Ову класу чине: (а) топономастичке синтагме са географским или пољопривредним термином и квалификаторима велики, мали, горњи, доњи и др.: *Вѣлико ђсоје*, *Вѣлики Кремѣнац*, *Висџки њџрови*, *Гџрња кџса*, *Дџње ливџде*, *Дџња кџса*, *Дџњи чаџр*, *Дубџка дољна*, *Дугџчки брѣг*, *Дугџчко њџље*, *Крајна мџла*, *Мџло њџље*, *Рџвни гџј*, *Рџвни сокаџци*, *Рџвни гџј*, [Расечено сено] (уп. нпр. Просечени камен: ‘велика стена која изгледа као да је уздуж пресечена’ у Богдановић 2005: 158; в. и Радић 2003: 120); (б) супстантивизирани придев: [Кусељак] (кус, „који је недовољне величине, чему што недостаје, сувише кратак, ократак“ (РМС: 137), в. и Кусак у Радић 2003: 136), *Осџрић* (в. *џсџар*, *џсџро* у Симић 1972: 174); (в) топономастичке метафоре: *Корџџа* (метафора по облику), *Магџрац* (уп. нпр. Магарећи крш: ‘кршевит и веома стрм терен у Липљу’ у Стијовић 1982: 198), *Пџглеџди* (име се односи на узвишење са којег се пружа поглед на већи део села, уп. Шимуновић 2005: 248).

2.1.1.5. ИМЕНА МОТИВИСАНА БИЉНОМ ПОКРИВЕНОШЋУ ТЛА. – Топоними мотивисани фитонимима могу се препознати у два скупинама:

(а) шумско растиње и делови шумског растиња налазе се у мотивационој бази топонима: *Јасењџк*, *Кисељџк* (топоним *Кисељџк* посматрамо као хомониман са фитонимом *кисељак* (в. *Rumex acetosa* у Симоновић 1959: 407), *Ракџџа* (‘врста ниске врбе са црвенкастом кором’ (РМС: 398; в. и Радић 2003: 143), *Цџрје*.

(б) пољопривредне биљке заступљене су у топонимима: *Крушиџр*, *Лићевишиџе* *Мрзишиџа*, *Ораџије* (уп. „леска, односно њен плод ранији је, још прасловенски денотат овог фитонима који се на југу пренео на дрво које се у српском зове орах“ у Лома 2013: 164), *Сиљевиџа* (в. Скок III: 235).

Топоним *Лићевишиџе* са умекшавањем у иницијалној групи ЛИ > Л’И (*Л’ићевишиџе*) бележи још Милета Букумирић (2015: 134, 164). Будући да се и у левачком селу и у селу централног Косова именом *Лићевишиџе* упућује на површине под њивама, посреди би могла бити варијанта од *лећевишиџе* ‘место, земљиште на коме се сеје лећа, сочиво’ (РСАНУ XI: 390, са потврдом из Зоруновца). За преднагласно *e > u* у говору Левча Симић 1972: 140 даје неколико примера (*киџеља*, *миђуџем*).⁴ Пољопривредна биљка *лећа* забележена је и у мотивационој бази топонима Лећевац у Белици (Радић 2003: 154).

Посебну пажњу завређује име *Мрзишиџа*. У речницима налазимо: МУМУРУЗ ‘покр. кукуруз’ (РМС: 465); MUMURUZ ‘isto što i kukuruz’ (РЈАЗУ VII: 151) MUMURUZIŠTE n ‘neko zemljište u Srbiji u okrugu rudničkom, na kojem

⁴ Овакво тумачење сугерисао нам је проф. др Александар Лома.

se nekad sijao kukuruz; zove se i Kukuruzište' (РЈАЗУ VII: 151); MURUZ 'isto što i mumuruz' (РЈАЗУ VII: 162); MURUZIŠTA n pl 'visoka ravnica u Srbiji u okrugu jagodinskom' (РЈАЗУ VII: 162). У *Ботаничком речнику* (Симоновић 1959) *мумуруз* се тумачи као кукуруз (*zea mays*), а као извор из којег је преузета лексема наведена је књига Ђуре Козарца, *Ботаника за више разреде* (Симоновић 1959: 505).

Лик *Мурузишића* заступљен је у Мишковић 1885 и у регистру потеса РГЗ. Наше истраживање показује да лексема *Мурузишића* не функционише на терену. У нашем бележењу заступљен је лик *Мрзишића*. Уколико је *мумуруз* у основи нашег топонима, онда би се у лику *Мрзишића* морало рачунати на деловање хаплоглогије и синкопе (уп. нпр. *дејелишиће* у Симић 1972: 173).

*Мумуруз*⁵ до сада нисмо успели потврдити у говору Левча. Лексема *мумуруз* може бити унесена деловањем међудијалекатске интерференције. Наиме, испитујући говор централне Шумадије Слободан Реметић забележио је лексеми *мумуруз* и то искључиво у хаплоглогском облику *муруз* (1985: 134).

2.1.1.6. ИМЕНА МОТИВИСАНА ЗООНИМИМА. – Скупину топонима мотивисаних зоонимима обележавају називи за птице (*Ќрлџи*, *Сврџњак*, *Чџиљак*), док се име домаће животиње која се и данас често гаји препознаје у топониму који више не функционише на терену ([Свињчине]).

2.1.2. ИМЕНА МОТИВИСАНА ЉУДСКОМ МАТЕРИЈАЛНОМ КУЛТУРОМ

2.1.2.1. ИМЕНА У ВЕЗИ СА ГРАНИЦАМА И МОДЕЛОМ НАСЕЉАВАЊА.

– У овој класи назива препознајемо: (а) име које је мотивисано линијом разграничења сеоских атара (*Делџи* (в. 'делница, граница, линија раздвајања' у Шиц 1994: 33; уп. Радић 2003: 164 и Мишковић 1885: 56), *Царџинац* (в. Скок I: 253); (б) првонасељена територија (*Селишиће*); (г) место које се поима као средиште друштвеног живота у селу (*Село*).

2.1.2.2. ИМЕНА У ВЕЗИ СА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ДЕЛАТНОШЋУ.

– У овој скупини бележимо укључивање у топонимију имена: (а) у вези са култивисањем земљишта и воде: *Градњинска мала*, *Лазине*, *Мочила*, *Мочилка*, *Поље*, *Сидрац* (уп. *Новина*, *Новине* / *Новинчићи* у Радић 2003: 148); (б) објеката у вези са затварањем стоке: *Код обџра*, *Тџрови*.

У вези с топонимом *Градњинска мала* може се приметити колико су границе међу семантичким категоријама неизоштрене. Наиме, као примарно значење термина *градина* прихватимо 'башта' (РМС: 547). С обзиром на то да на терену функционише апелатив *градина* у значењу '(обично ограђена) башта (мањи повртњак) или врт у склопу дворишта' (уп. Радић 2003: 151), а да на модел становања, па и на линију разграничења упућује управна реч *мала*, топоним *Градњинска мала*⁶ може бити посматран и у склопу претходне класификационе групе (в. тачку 2.1.2.1).

⁵ Ову лексеми нисмо пронашли у Елезовић 1932.

⁶ У вези са описом овог локалитета в. Регистар.

Занимљив траг старине препознаје се у топонимима *Мочи́ла* и *Мочи́лка* (према праслов. *močidla ‘место (у реци) где се натапа лан или конопља’, в. Лома 2013: 155; ‘neko zemljište u okrugu jagodinskom’ (РЈАЗУ VI: 877).

2.1.2.3. ПРИВРЕДНИ ОБЈЕКТИ И ИМЕНА У ВЕЗИ СА ПРИВРЕДНИМ ОБЈЕКТИМА. – Показатељи видова привређивања који су тек у широј вези са бављењем пољопривредом јесу топоними: *Пдо̀ци* (в. *џалац*, мн. *џаоци* и *џаљцеви* ‘лопатасти крај воденичког кола’ (РМС: 309), *Пдо̀рум* (заједнички објекат у којем је чувано вино; уп. Радић 2003: 155), *Код њо̀дрѹма*, *Терѹна* (тур. циглана (РМС: 360), *Бунѹри код љерѹне*.

2.1.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ И САКРАЛНО У ТОПОНИМИЈИ. – Недовољно је јасна веза коју је именоватељ успоставио између терена и цамије у примеру *Цамиџѹра*.⁷ У предлошко-падежној синтагми *Код грѹбља* гробље се јавља као оријентир у простору.

2.1.3. ТОПОНИМИ МОТИВИСАНИ ВЛАСТИТИМ ИМЕНИМА

2.1.3.1. АНТРОПОНИМ. – У именовању привредних, или уже узев пољопривредних, објеката антропоним упућује на власничку релацију. Такође, антропоним се може везивати за сакралне објекте (гробове и сеоску цркву).

Власнички однос илуструју следећи модели: (а) једночлани топоними мотивисани: (аа) личним именом (*Божџѹиће* (в. Божета ‘сложено име основе БОГ’ у: Грковић 1983: 46–47), *Ивѹнац*, *Рајџловац* (уп. ‘Рафајло, варијанта имена Рафаило’ и измену *ф > њ* попут Рафа / Рапа у Грковић 1977: 171); (аб) презименом (*Тѹиџко*); (ав) титулом (вероватно је пут ка успостављању топонима био: титула > проепоним или надимак > топоним *Дѹсѹѹовка*, уп. Радић 2003: 214); (б) двочлани топоними у којима је антропонимски елемент у вези са: (ба) личним именом (*Бѹбин брѹг*, *Сѹвѹн бунѹр*, *Сѹвѹна кречѹна*, *Смѹљков мѹјдан*, *Рѹдичева колиба*, *Среѹѹенѹва колиба*); (бб) надимком (*Вѹлин јабучѹр*, *Ерски ѹзвор*, *Јемѹски ѹзвор*, *Шѹидина*⁹ *колиба*); (бв) презименом ([*Душићева ливада*], *Нѹдѹџки ѹзвор*).

У антропонимском делу микропонима *Бѹбин брѹг* заступљен је антропоним по сродству или старости члана заједнице (породичне или шире друштвене), који се у „топономастици сматра остатком старог словенског митолошког система” (Пижурица 1976: 121; види и Радић 2003: 207; Лома 2013: 251).

Бележе се и примери у којима антропоним упућује на особу која је погинула или је сахрањена на датом месту: *Лѹиѹљев грѹб*,¹⁰ *Мусљин грѹб*, *Симѹна кривѹна*.

⁷ В. Регистар.

⁸ Породични надимак *Јемѹси* остаје у овом истраживању непрозиран.

⁹ Шида је надимак за Милашина.

¹⁰ Предање о Лѹиѹљу и Муслији погледати у Лазаревић, Павловић 2005: 47–48, уп. Марковић 2004: 176–177. У предању које бележи у раду Марковић 2004 име Турчина гласи Влѹгија, а наш топоним се не помиње. По усменој сугестији А. Ломе, може се поћи од *Лѹиѹф* (Шкаљѹић 1966: 432) > *Лѹиѹв*, а онда претпоставити образовање придева *Лѹиѹвљев по аналогији са домаћим *Милосављев* и на крају *вљ > ѹ*. У опису говора Левча (Симић 1972: 209–210) ова појава

Заступљена је и трансонимизација у којој: (а) лично име Божана (в. Грковић 1977: 224) постаје народно име сеоске цркве посвећене Светој Петки:¹¹ *Божана*; (б) хипокористик од *Муслихуди* (Шкаљић 1966: 477) постаје име брда: *Муслија*.

2.1.3.2. ТОПОНИМИ ОБРАЗОВАНИ ОД ДРУГИХ ТОПОНИМА. – Дромоними и хидроним чине скупину топонима мотивисаних другим топонима. Тежиште мотивације је на близини или на припадању: *Бърски њџи* (<ојконим Баре), *Код бърског њџи*, *Ђевелџки њџи*, *Рајџловачки њџи*, *Сиљевачка река*.

2.1.4. ТОПОНИМ НЕЈАСНЕ МОТИВАЦИЈЕ

Радоје Симић забележио је у Сиљевици микротопоним у лику *Ђеверак* и у вези с њим понудио објашњење: „Ако је постао према речи ђевер, што је једина реална претпоставка, онда је то један од ретких и интересантних јекавица у нашем говору“ (1972: 507). Наше истраживање показује да облик *Ђеверак* не функционише на терену. Ми смо на терену забележили микротопоним у облику *Ђевелџ* (односи се на мање брдо), а у вези с њим бележе се и имена: *Ђевелџки њџи*, *Ђевелџки њџок*.

У покушајима тумачења овога имена окретали смо се различитим изворима. За сада наводимо сугестију А. Ломе да би у питању могла бити дисимилација од *Ђевџелак, где би у основи био грецизам *ђевџелија* ‘обрадиво земљиште’ (Скок I: 479).

3. СТРУКТУРНО-ТВОРБЕНА АНАЛИЗА

Решења која су понуђена у представљању топонимије с аспекта семантике представљају основу структурно-творбене анализе будући да „оба ова погледа на топониме чине јединство, без којег не би било целине анализе топонимије“ (Грковић 2001: 680).

3.1.1. ТОПОНИМИ СА АПЕЛАТИВОМ У ТВОРБЕНОЈ СТРУКТУРИ

3.1.1.1. ЈЕДНОЧЛАНИ ТОПОНИМИ. Бележи се релативно велика заступљеност једночланих топонима. У овој скупини посведочени су следећи структурни типови: (а) неизведени топоними; (б) изведени топоними; (в) префиксално-суфиксална твореница.

Немали број једночланих топонима припада скупини неизведених, тј. скупини топонимизираних апелатива: *Брдо*, *Бунари*, *Врела*, *Делови*, *Киселџ* (в.

илуструје се на примерима глагола, аутор пак уочава и паралелно функционисање облика типа *најрџена* : *најрџвена*. Колико смо запазили, изостаје документовање ове појаве на материјалу антропонима, међутим понуђено решење сасвим је убедљиво.

¹¹ Уп.: „Топоними изведени од антропонима највише су ознака места цркве свете Петке, или накнадна проширења на место, град област. [...] Многобројним Петкама и Петковицама у Србији одговарају Петканиште, Петковиште у Бугарској“ (Слапшак 1979: 82). О изосемичности Богородице и Свете Петке в. Детелић 2001: 123–135.

2.1.1.5), *Клик, Корџиџа, Кџса, Крџи, Лџква, Магџараџ, Мочџла, Ђрлџви, Пџоџи, Планџина, Пџглџди, Пџдрџум, Пџље, Пџџок, Ракџиџа, Реџа, Сџло, Тџрови, Терџана.*

У скупини једночланих изведених топонима честа су имена изведена суфиксима који су фреквентни у именолову географских термина. Регистар месних суфикса обогашен је јединицама које носе неку семантичку нијансу (деминутивност, аугментативност, збирно значење и сл).

Бројношћу примера издваја се творбени модел: именичка основа + суфикс. Суфикс *-иџиџе* заступљен је у примерима: *Мрџиџиџа* и *Сџлиџиџе*. У првом случају је могуће, а у другом извесно да је у изведеници са овим суфиксом заступљено значење 'некадашње) место неке ствари' (Радић 2003: 185). Суфикс *-ар/-ара* срећемо у именима: (а) фитонимског порекла: *Круџиџар*; (б) са основама несловенског порекла: *Чуџара, Цамиџара*. У именовању простора прекривеног растињем (са изразитим збирним значењем) примећен је суфикс *-је*: *Ораџије, Цџеје*. У именовању предела под одређеним растињем, односно предела који је станиште одређење врсте птица, уочен је суфикс *-ак / -џак (-акџ, -џакџ)*: *Јасеџаџ, Сврџчаџак, Чџиџак*. Суфикс *-ка* заступљен је хидронимом *Мочџлака*. Деминутивно-хипокористичко значење суфикса *-ак* запажамо у топониму *Тџчак (< џок)*, док се суфикс деминутивно-хипокористичког значења *-че* примећује у топониму *Извџрче*. Носилац аугментативног значења јесте суфикс *-ина/-чина*: *Лџзине, [Свиџчине], Сџиранџине / Сџиранџине*. Суфикс *-аџ* јавља се уз именичке основе које упућују на састав земљишта или на линију разграничења сеоских атара: *Камџаџ, Кремџаџ, Цџриџаџ*.

Мањи број примера настаје поименичењем придева. С тим у вези на придевску основу долазе следећи суфикси: *-ик (Осџирик), -иџа (Врлџиџиџа < врлџина + -иџа (уп. Радић 2003: 187), -аџ (Сџараџ)*.

Тополексема *Прџсоџак* представља усамљен пример префиксално-суфиксалног модела творбе у нашој грађи. Префикс *џри-* упућује на близину, тј. изложеност објекту који је дат именицом, а суфиксу *-ак* припада деминутивна функција.

3.1.1.2. ВИШЕЧЛАНИ ТОПОНИМИ. – Вишечлани топоними реализују се у виду: (а) синтагми са придевским атрибутом и (б) предлошко-падежних конструкција.

Синтагме са придевским атрибутом најчешће подразумевају неизведене придеве, те срећемо само један случај у којем се суфикс *-ски* везује за апелатив у функцији одредбеног члана у синтагми: *Граџинска маџа*.

Уобичајена структура двочланих микропонима јесте детерминатив (конгруентни атрибут) + идентификациони члан (апелатив или изведеница од апелатива): *Аловџиџа чуџара, Бџли брџг, Вџлики Кремџаџ, Вџлико џсоџе, Висџки џџрови, Гџло брџдо, Гџрџа кџса, Дџња кџса, Дџње ливџде, Дџњи чаџр, Дубџка долџна, Дугџчки брџг, Дугџчко џџље, Краџна маџа, Маџло џџље, Раџвни гаџ, Раџвни соџаџи, [Расечено сено], Срџдња маџа, [Суви извор]. У грађи не налазимо примере свођења двочланих синтагми на придев. Међутим, у свакодневној*

употреби заступљено је свођење двочланих синтагми на именицу: *Дуга̀чко њдље, М̀ло њдље > П̀дље; Вис̀ди њдрови > Т̀рови.*

Несумњиво је да предлошко-падежне конструкције *Код гр̀бља, Код њдр̀ума, Код об̀ра* врше топономастичку функцију. Њихова стабилност у топономастикону подложна је преиспитивању. Чини се да у оваквим конструкцијама *код* врши функцију правог предлога будући да се њиме одређује близина појму који је препознат као оријентир. Стање на терену показује да је подразумевани члан оваквих конструкција чест апелатив нпр. ливада, њива и сл. Трочлани назив *Бун̀ари код ћер̀ане* стабилнијег је статуса у топономастикону.

3.1.2. ТОПОНИМИ СА ВЛАСТИТИМ ИМЕНОМ У ТВОРБЕНОЈ СТРУКТУРИ

3.1.2.1. ЈЕДНОЧЛАНИ ТОПОНИМИ ОБРАЗОВАНИ ОД АНТРОПОНИМА.

– У извођењу учествују продуктивни топонимски суфикси: *-ац, -ка, -ско (-цко), -е.*

Суфикс *-ац* јавља се у микротопониму чију основу представља присвојни придев антропонимског порекла на *-ов*: *Рај̀ајловац*. Суфикс *-ац* уз изостанак морфеме *-ов* бележи се у примеру *Ив̀анац* (в. Скок I: 737; Грковић 1977: 98; Лубаш 2002: 71).

Присвојни придев на *-ов* поименичен суфиксом *-ка* примећује се у микротопониму *Дес̀ојџовка*. Могуће је да је првобитни назив био двочлан, нпр. **Дес̀ојџова шума* или **Дес̀ојџовска шума* (уп. *Дес̀ојџовске шуме* у Радић 2003: 168). Топонимизовани присвојни придев средњег рода на *-ско (-цко)*¹² остварен је на подлози породичног именовања на *-ић*: *Т̀шицко (< Тошић)*.

Творбена основа од личног имена на коју долази суфикс *-ић* среће се у топониму *Бож̀ејиће*. Топоним *Бож̀ејиће* (име великог потеса) маркиран је и наставком *-е* који је изразито продуктиван у ојконимима Левча (в. Симић 1972: 30; уп. Радић 2003: 29; Букумирић 2013: 20 и др.). У вези с променом овога имена (с обзиром на то да Симић 228–229 доноси колебање у роду и броју) наводимо коментар информатора: *в̀елико Бож̀ејиће – св̀аки њу̀ њма ел њиву ел лив̀аду*, дакле реч је о именици средњег рода у једнини. Из грађе наводимо још и следеће облике:¹³ *од Бож̀ејића / од Бож̀ејиће; из Бож̀ејића / из Бож̀ејиће; за Бож̀ејиће; у Бож̀ејићу / у Бож̀ејиће; њдемо на Бож̀ејиће* (← путем који се пружа кроз Божетиће).

Бележи се случај топонимизовања личног имена: *Муслѝја* (в. и *Муслѝја > Муслѝн гр̀б*). Такође, у случају имена *Бож̀ана* суфикс не обележава преношење антропонима у систем топонима.

¹² О промени *ћ + с* (из суфикса *-ски*) *> ц* погледати у Симић 1972: 184.

¹³ За другу прилику остављамо коментарисање удвајања предлога, те на овом месту само наводимо примере из грађе: *њдем до у Бож̀ејиће; расад за у Бож̀ејиће* (уп. *за на Пр̀слеж, ис њреко Баб̀е* и др. примере удвајање предлога у суседном Поморављу у Милорадовић 2006: 261–266).

3.1.2.2. ДВОЧЛАНИ ТОПОНИМИ ОБРАЗОВАНИ ОД АНТРОПОНИМА. – Основна структура ових назива је присвојни придев од антропонима + апелатив (или изведеница од апелатива). Најфреквентнији суфикс у присвојних придева је *-ин*, а срећу се и *-ов / -ев* и *-ски*.

Чести су присвојни придеви на *-ин*: *Баџин брѣг*, *Вулин јабучар*, *Савџин бунар*, *Шидина колиба*, *Савџина кречана*, *Симџина кривџина*, *Муслин грџб*, док су са морфолошким обележјем *-ов* и *-ев* забележени следећи микропоними: [Душићева ливада], *Срејџенџва колиба*, *Лайџиљев грџб*.

Суфикс *-ски (-џки)* уочен је у присвојним придевима који су заступљени као одредбени чланови синтагми са етничким надимком (*Ђерски џзвор*); са секундарним презименом (*Недић > Неџиџки џзвор*) и са породичним надимком (*Јемџски џзвор*).

3.1.2.3. ТВОРБА ТОПОНИМА ОД ДРУГИХ ТОПОНИМА. – У овој групи запажају се само вишечлани топоними: (а) синтагме са придевским атрибутом изведеним суфиксом *-ски*: *Рајџјловачки џџџи*, *Сиљџвачка река*, *Бајски џџџи*; (б) предлошко-падежна конструкција: *Код бајског џџџи*.

4. САВРЕМЕНИ ТОПОНОМАСТИКОН СЕЛА СИЉЕВИЦЕ У ПОРЕЂЕЊУ СА СИСТЕМОМ С КРАЈА XIX ВЕКА

У нашем теренском истраживању потврђена су двадесет два сиљевачка топонима који се налази у раду Мишковић 1885.¹⁴

Статус у топономастикону од Мишковићевог бележења до савременог стања изгубила су четири топонима. То су редовно топоними који су према запису из 1885. године имали конкуренте (из система *Расечено сено = Мочила* испада топоним *Расечено сено*; из система *Свињчине = Аловиџа чукара*, испада топоним *Свињчине*; из система *Суви извор = Врлеџница* испада топоним *Суви извор*; из система *Душићева ливада = Сврачњак* испало је топоним *Душићева ливада*).

Један број топонима бележимо у делимично измењеном облику: (а) сингуларне / плуралне форме: *Сџранчина* (Мишковић 1885: 222) > *Сџранчине*, *Поглед* (id. 192) > *Поглеџи*; (б) у изведеним микропонимима срећемо измењену основу у примерима за које претпостављамо да је настала услед фонолошких карактеристика основинских лексема: *Кусељак* (id. 105) > *Кисељак*, *Мурузиџиџа* (id. 134) > *Мрзиџиџа*; (в) бинарна синтагма сведена је на идентификациони термин *Дугачка коса* (id. 63) > *Коса*.

Запажа се да се претежно поштују принципи језичке економије, тј. да у систему опстаје структурно једноставнија јединица. Такође, временска дистанца учинила је да се изгуби власничка релација у именовању места (в. *Душићева ливада*).

¹⁴ На такве јединице упућујемо у Регистру ознаком (Топ. р.).

5. ЗАКЉУЧНЕ НАПОМЕНЕ

Разматрано село највећим делом подразумева тополексеме које су стабилисане у до сада испитаном подручју српског ономастикона. Најстабилнији слој представљају географски термини, док су на рубу ономастикона предлошко-падежне конструкције и једним делом систем антропонимских образовања.

Слично стању у топономастиконима других области, у овом селу семантички најпрозирнији слој чине топоними опредељени физиографским својствима тла. Поред назива који су хомоними са апелативима типа *Пдље*, *Брдо*, заступљене су синтагме са дистинктивним елементом типа *Дугачко идље*, *Гдло брдо* и сл. Такође, бинарне синтагме типа *Равни гај* или *Доњи чаир* чувају лексеме којих више нема у систему апелатива.

У испитиваном корпусу посебну пажњу заслужују имена која међу дијалекатским говорницима функционишу у облицима који нису посведочени у досадашњим ономастичким и дијалектолошким истраживањима. Пред суд будућих истраживача износимо поставку о топомастичком одразу међудијалекатске интерференције у топониму *Мрзишија*. У вези с топонимом *Ђевелак* понуђено решење доноси могућу паралелу познатом топониму *Ђевђелија* (мак. *Ђевгелија*), међутим за сада ово тумачење узимамо као прелиминарно.

Нови налази о топонимији требало би да испуне празнине у опису области Левач. Овим радом покушали смо дати прилог томе настојању. До значајнијих резултата може се доћи темељитим испитивањем топонимије Левча.

6. РЕГИСТАР

Аловџта чукара, (Топ. р.) брдо у Планини изложено ветровима.

Ђабин брег, њиве у пределу *Мрзишија*.

Ђарски пут, пут који води ка селу под именом Баре.

Ђели брег, шума која се пружа ка селу под именом Дулене.

Ђожана, (Топ. р.) народно име за сеоску цркву која је посвећена Светој Петки.

Ђожетиће, предео под њивама и ливадама у близини сеоске цркве.

Ђрдо, место које представља центар села (још постоје зграде месне канцеларије и сеоских продавница, а раније се на овом месту налазило аутобуско стајалиште), раскрсница

са које се спуштају три пута ка Рапајловцу, Средњој мали и Крајној мали, а узбрдо је пут ка Планини.

Ђунари код ћеране, бунари који се налазе у близини Ћеране, на скретању ка Ћевелаку, в. Ћерана.

Ђелики Кременац, в. Кременац.

Ђелико доње, (Топ. р.) шљивари и шума у Чукари.

Ђиски дорови, место у Планини на којем се налазио ограђен простор за стоку.

Ђрела, (Топ. р.) шљивар и шума у близини Великог Кременца.

Ђрлетница, (Топ. р.) врлетни предео имања према селу Ратковићу, шума

- се пружа ка Малом Кременцу који је изван сиљевачког атара.
- Вулин јабучар**, стари засад јабука које је породица Властимира Ђорђевића купила од професора Вуле Жуњића из Рековца.
- Гдло брдо**, (Топ. р.) в. Муслија / Муслин гроб.
- Горња кдса**, коса која се пружа од Доњег чаира до Муслије.
- Градњнска мала**, обухватала је неколико кућа (све су напуштене) које су начичкане једна до друге, то су последње сиљевачке куће на западном делу села.
- Делдвн**, њиве, 10–15 парцела које се пружају ка селу под именом Баре, раније је на том месту био државни шљивар.
- Деспотовка**, шума више Мочила, некада је терен био под њивама.
- Доња кдса**, коса која се пружа од кућа у Средњој мали до Доњег чаира.
- Доње ливаде**, ливаде испод сеоске цркве, раније су на том месту биле њиве.
- Доњи чайр**, ливаде и колибе код Каменца.
- Дубдка дољина**, шума на улегнутом терену, пружа се од Старца ка Странчинама.
- Дугачко пдље**, в. Поље.
- Дугачки брег**, део потеса Корита, у близини Манастирка у Великој Крушевици.
- [Душићева ливада]**, в. Сврачњак.
- Ђевелак**, сеоска махала, обухвата куће и шљиваре на нижем брду.
- Ђевелачки пдток**, поток у Ђевелаку.
- Ђевелачки пдт**, пут кроз махалу Ђевелак.
- Ђерски јзвор**, извор у пределу Рапајловца.
- Иванац**, (Топ. р.) шљивари, шуме и ливаде које се пружају од Крајне мале ка Острику.
- Извдрче**, извор испод цркве.
- Јасењак**, шума у пределу Мрзишта.
- Јемуски јзвор**, извор у Средњој мали.
- Каменац**, шума и извор између Иванца и Доње косе.
- Кисељак**, потес под шумама и њивама између Корита и Странчина.
- Клик**, шума која се пружа дуж стране ка Врелима и Кременцу, квалитетно земљиште које је раније обрађивано.
- Код барског пдта**, в. Барски пут.
- Код грдбља**, њиве и ливаде у близини сеоског гробља које залази у атар села Богалинца.
- Код обдра**, место на раздвојној линији Чукаре и Ђевелака.
- Корпта**, (Топ. р.) шума која се пружа источно од Крајне мале.
- Кдса**, [Дугачка коса] (Топ. р.) страна која захвата Крајну малу и Средњу малу.
- Крајна мала**, сеоска махала која се пружа ка Дубрави (Велике Пчелице).
- Код подрма**, в. Подрум.
- Кременац**, највиши планински врх у Сиљевници, пружа се више Рековца.
- Крушар**, баште према Потоку.
- Крш**, каменит и улегнут терен, коритастог изгледа који се пружа до Потока.
- [Кусељак]** в. Кисељак.
- Лазине**, предео обрастао мешовитом шумом, раније је овај предео био под њивама, осојно место, пружа

- се између Равног гаја и потока Орлови.
- Латџљев грђб**, гроб неког Турчина у Бевелаку.
- Лићевиште**, њиве у близини сеоске цркве.
- Лђква**, (Топ. р.) њиве изнад воде, по изгледу као да су у локви, у близини Лићевишта, судећи по остацима који се ископавају орањем земље – на овом месту била је старија некропола.
- Магђрац**, (Топ. р.) брдо под њивама и шумом у Крајној мали.
- Мало пђље**, (Топ. р.) в. Поље.
- Мђчила**, (Топ. р.) вирови за потапање конопље пружају се од Крајне мале ка Кременцу.
- Мочџлка**, речица у коју се улива више потока, тече од Мрзишта ка Великој Крушевици, не пресушује.
- Мрзишта**, [Мурузишта] (Топ. р.) терен прекривен шумом, мањим делом под ливадама, раније су се на том месту налазиле њиве.
- Муслија / Муслињ грђб**, место на четворомеђи села Сиљевца, Дубрава (Велике Пчелице), Доброселица и Дулене на којем је сахрањен убијени Турчин по имену Муслија (< Муслихудин).
- Недџцки џвор**, извор на имању породице чије је секундарно презиме Недић.
- Орашје**, (Топ. р.) њиве, обрадиво земљиште у потесу Поља, пружа се ка атару села Баре.
- Орлђви**, баште испод цркве.
- Острик**, (Топ. р.) њиве и шљивари изнад Иванца у Средњој мали.
- Пђоци**, поток између Мрзишта и Горње косе.
- Планџна**, део Гледићких планина у сиљевачком атару.
- Пђглђди**, [Поглед] (Топ. р.) коса прекривена шумом, пружа се ка Ратковићу.
- Пђдрум**, остац некадашњих заједничких објеката у којима се чувало вино до тридесетих година 20. века.
- Пђље**, обухвата Мало поље и Дугачко поље, то је шума изнад Потока, те ливаде и њиве ка атару великокрушевичком.
- Пђток**, баште у равници крај потока, одатле води шумски пут ка Дугачком пољу.
- Прџсојак**, (Топ. р.) шума између Иванца и Белог брега, раније су се на том подручју налазиле њиве и ливаде.
- Рђвни гај**, шљивари и њиве у близини Дугачког поља.
- Рђвни сокђци**, равница под њивама и шумом више села.
- Рђдичева колђба**, колиба у пределу Мрзишта.
- Ракџта**, (Топ. р.) шума у Кременцу, пружа се ка Дубрави.
- Рапајловац**, део Средње мале који обухвата последње куће више Крушара.
- Рапајловачки пђт**, пут који води кроз предео који се зове Рапајловац.
- [Расечено сено]**, в. Мочила.
- Рђка**, в. Сиљевачка река.
- Сђвџн бунђр**, сеоски бунар који се налази у Крајној мали.
- Сђвџна кречђна**, кречана у близини Реке, име је добила по власнику.
- [Свињчине]**, в. Аловита чукара.

- Сврџчањак**, (Топ. р.) шума слабије густине у Планини.
- Сѐлиште**, место у Чукари, померањем становништва са тог подручја село је добило данашњу конфигурацију, данас су ту ливаде.
- Сѐло**, в. Брдо.
- Сиљѐвачка река**, речица која тече од Орашја и улива се у Мочилку.
- Сиљѐвица**, име села.
- Симјина кривина**, место на линији границења атара сиљевачког и великокрушевичког на којем је погинуо неки Сима.
- Смилков мајдан**, мајдан у Кисељаку.
- Средња маџа**, махала која се налази у центаралном делу села.
- Сретѐнџва колиба**, колиба у Планини, још постоји.
- Старац**, предео који је претежно био под виноградима, у њему се налазио подрум, данас је читаво подручје запуштено, обрасло трњем.
- Странчине / Стрџнчине** [Странчина], (Топ. р.) страна под ливадама.
- [Суви извор]**, в. Врлетница.
- Тџрови**, в. Високи торови.
- Тџчак**, шумски извор у потесу Дугачко поље.
- Тџшицко**, шума у подручју Странчина.
- Терџана**, место на којем је прављена цигла.
- Цџрџнац**, (Топ. р.) коса на линији разграничења сиљевачког и великокрушевичког атара.
- Цџрје**, њиве испод гробља.
- Цџпљак**, (Топ. р.) букова шума која се пружа ка Дубрави, граничи се са Врелима.
- Цукџара**, брдовит терен под њивама и шумом.
- Цамијџара**, ливаде и њиве на улазу у Тошицко, има остатака за које се говори да су од цамије.
- Шџдина колиба**, колиба у подручју Странчина, срушена је.

7. ЛИТЕРАТУРА

- Богдановић 2005**: Н. Богдановић, Микротопонимија Сврџига, *Ономајџолошки џрилози XVIII*, 39–180.
- Букумирић 2013**: М. Букумирић, Преглед метохијских ојконима, у: *Зборник радова Филозофског факултџета у Пришћини*, Пришћина: Филозофски факултет.
- Букумирић 2015**: М. Букумирић, *Ономасџика центџралног Косова*, Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности, Одбор за ономастику, Библиотека ономастолошких прилога, књ. 3.
- Бушетић 1903**: Т. Бушетић, Левач, у: Б. Челиковић (ур.), *Левач и Темнић: насеља, џорекло сџановнишијџва, обичаји*, Београд: Службени гласник: САНУ, 2012.
- Вук 1827**: В. Стефановић Караџић, Географско-статистическо описаније Србије, *Даница, забавник за годину 1827*, Беч.
- Гавриловић 1846**: I. Гавриловић, *Рџчникъ географџиско-сџаџишћичный Србије*, Београд: Правителствена Књигопечатња.
- Грковић 1977**: М. Грковић, *Речник личних имена код Срба*, Београд: Вук Караџић.
- Грковић 1983**: М. Грковић, *Имена у дечанским хрисовуџама*, Нови Сад: Институт за јужнословенске језике Филозофског факултета у Новом Саду.
- Грковић 2001**: М. Грковић, Антропонимија и топонимија, у: М. Маџура (ур.) *Насеља и сџановнишијџво обласџи Бранковића 1455. године*, Београд: Српска академија наука

- и уметности, Одељење друштвених наука и ЈП Службени гласник, Демографски зборник, књ. VI, 616–788.
- Детелић 2001:** М. Детелић, Света Петка у сивој зони усмене књижевности, у: М. Детелић (ур.) *Култи светињих на Балкану*, Крагујевац: Центар за научна истраживања Српске академије наука и уметности и Универзитета, 123–135.
- Елезовић 1932:** Г. Елезовић, *Речник косовско-меџохијског дијалекта*, св. 1, А–Њ, Београд: Српска краљевска академија.
- ЕРСЈ I:** А. Лома и др., *Етимолошки речник српског језика, I: А–АШ*, Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Лазаревић, Павловић 2005:** В. Лазаревић и В. Павловић, *Сиљевица: село у Левчу*, Трстеник: Прид, Велика Крушевица: Манастир „Свети Никола“.
- Лангер 1889:** J. Langer, *Serbien unter der kaiserlichen Regierung*, Mittheilungen des k.k. Kriegsarchivs, n.F. III, Wien.
- Лома 2013:** А. Лома, *Топонимија Бањске хрисовуље: ка осмишљењу сѣаросрпског тѣонона-сѣичког речника и бољем љознавању оѣишесловенских именовних образаца*, Београд: САНУ, Одељење језика и књижевности, Одбор за ономастику, Библиотека ономастолошких прилога, књ. 2.
- Лубаш 2002:** V. Lubaš, *Studije iz srpske i južnoslovenske onomastike i lingvistike*, Београд: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Vukova zadužbina, Matica srpska.
- Марковић 2004:** С. Марковић, *Пријовейке и ѣредања из Левча*, Крагујевац: Центар за научна испитивања Српске академије наука и уметности и Универзитета у Крагујевцу; Београд: Чигоја штампа.
- Милићевић 1876:** М. Ђ. Милићевић, *Кнежевина Србија* књ. 1, Београд: Државна штампарија.
- Милорадовић 2006:** С. Милорадовић, Осврт на удвајање предлога у једном косовско-ресавском говору, *Годишњак за српски језик и књижевност*, Ниш: Филозофски факултет, 261–266.
- Михајловић 1970:** В. Михајловић, Прилог речнику српскохрватских географских термина, *Прилози ѣрочавању језика*, Нови Сад: Катедра за јужнословенске језике Филозофског факултета у Новом Саду.
- Мишковић 1885:** Ј. Мишковић, Топографски речник јагодинског округа, у: Б. Челиковић (ур.), *Јагодински округ, Белица: насеља, ѣорекло сѣановнишиѣва, обичаји*, Београд: Службени гласник: САНУ, 2012.
- Пантелић 1948:** Д. Пантелић, Попис пограничних нахија Србије после пожаревачког мира, (за штампу припремио др Д. Пантелић), Споменик ХСVI, други разред 75, Београд: Српска академија наука, 1–41.
- Пешикан 1884:** М. Пешикан, Зетско-хумско-рашка имена на почетку турског доба, *Ономастолошки ѣрилози*, V, 1–182.
- Пижурица 1976:** М. Пижурица, Антропонимија у топонимији Роваца, *Прва југословенска ономастичка конференција*, Титоград (Црногорска академија наука и уметности) Научни скупови, књ. 2, 1976, 103–122.
- Радић 2003:** Ј. Радић, *Топонимија Белице, Ономастолошки ѣрилози XVI*, 17–322.
- Реметић 1985:** С. Реметић, *Говори централне Шумадије, Српски дијалектолошки зборник XXXI*, Београд.
- РЈАЗУ:** Rječnik hrvatskog ili srpskog jezika, I–XXIII, Zagreb, Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, 1880–1882–1976.
- РМС:** Речник српскохрватског књижевног језика, I–VI, Нови Сад: Матица српска, Загреб: Матица хрватска.
- РСАНУ:** *Речник српског књижевног и народног језика*, I–XIX, Београд, Српска академија наука и уметности.
- Савић 1988:** В. Б. Савић, *Карађорђе, документи*, књ. 1, 1804–1809, Горњи Милановац: Дечје новине.

- Симић 1972:** Р. Симић, *Левачки говор, Српски дијалектолошки зборник XIX*, 1–618 (+ карта).
- Симоновић 1959:** Д. Симоновић, *Бојанички речник: имена биљака*, Српска академија наука, Београд: Српска академија наука, књ. 318, Институт за српскохрватски језик, књ. 3.
- Симоновић 1983:** Ђ. Симоновић, *Левач: њерипорија и насеља од краја XII до почетка XX века*, Београд: Завичајни клуб Левчана; Њуприја: Младост.
- Скок I–IV:** Р. Skok, *Etimologijski rečnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, 1971–1974.
- Слапшак 1979:** С. Слапшак, Петка и Недељка, две антропонимичке преведенице, *Ономастолошки прилози I*, 81–85.
- Стијовић 1982:** С. Стијовић, Ономастика западног дела Метохијског Подгора, *Ономастолошки прилози III*, 193–300.
- Урошевић 1975:** А. Урошевић, *Тојоними Косова (Српски етнографски зборник LXXXIX)*, Београд: Српска академија наука и уметности.
- Шимуновић 2005:** Р. Šimunović, *Toponimija hrvatskoga jadranskog prostora*, Zagreb: Golden marketing.
- Шиц 1994:** Ј. Šic, *Geografska terminologija srpskohrvatskog jezika, (s nemačkog preveo Aleksandar Loma)* [Gornji Milanovac]: Dečje novine, [Beograd]: Vukova zadužbina, [Novi Sad]: Matica srpska, [1994] (Beograd: Prosveta).
- Шкаљић 1966:** А. Škaljić, *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*, Sarajevo: Svjetlost.

Mirjana Obradović

THE MICROTOPYNYM OF THE VILLAGE OF SILJEVICA: A TOPONASTIC SAMPLE FROM THE LEVAČ REGION

S u m m a r y

The present paper deals with the microtoponymy of a village belonging to the region of Levač in Central Serbia. The corpus consists of 102 microtoponyms, most of them collected through fieldwork from native dialect speakers and the other from written sources that do not reach back beyond the 19th century. It is chosen as representative of Levač and subjected to an analysis, both semantic and structural, in order to establish a basis for further toponymic research that would encompass the whole of the region. As a model for the author served the monograph by Jovanka Radić about the toponymy of the neighbouring region of Belica. It may be generally concluded that the semantic structure of the local microtoponymy is largely conditioned by geographic realities. As for its structure, the monolexeme and billexeme microtoponyms prevail in the system, whereas the trillexeme type occurs singularly. In the short time period covered by the sources some changes took place, e.g. *Muruzišta* ‘maize fields’ 1885, *Mrzišta* today, some names remaining obscure (*Đevelak*, 1972 *Đeverak*).

Кеу вордс: onomastics, toponomastics, microtoponym, Levač, Siljevica